

3 april 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

KFKS 2022–00958

§ 120

Motion – Instifta Svindersvikens naturreservat

Motion den 17 oktober 2022 av Lina Olsson och Konstantin Irina (NL)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

Kommunfullmäktige noterar att det finns flera svårigheter med att utreda och inrätta ett sammanhängande naturreservat i Svindersviken utifrån bland annat pågående projekt för gång- och cykelbro mellan Henriksdalsberget och Alphyddan, ny Östlig förbindelse och riksintresse för väg 222 och dess koppling till ny Östlig förbindelse, pågående projekt i Centrala Nacka och markägoförhållandena inom området. Samtidigt noteras att det redan finns ett visst skydd av natur- och kulturvärden i området. Mot bakgrund av detta avslår kommunfullmäktige motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

I motionen ”Instifta Svindersvikens naturreservat” föreslås kommunfullmäktige att utreda förutsättningar för att instifta ett gemensamt naturreservat kring Svindersviken, inklusive mark och ägarförhållanden, naturvärden, kulturvärden, riksintressen och att föreslå en lämplig avgränsning av naturreservatet samt riktlinjer för skötsel och reservatsföreskrifter. Den samlade bedömningen är att det av flera skäl inte är lämpligt att utreda vidare förutsättningarna för att inrätta ett gemensamt naturreservat kring Svindersviken utifrån bland annat Östlig förbindelse och pågående projekt för gång- och cykelbro mellan Henriksdalsberget och Alphyddan. Området har många olika markägare och flera av dessa har begränsat intresse av att ändra befintlig markanvändning. Om dessa inte inkluderas i naturreservatet skulle reservatet bli fragmenterat och därmed få begränsad nytta.

Kommunens framtagande av nya detaljplaner inom bland annat de fastigheter som kommunen äger skulle även kunna påverka förslaget om att bilda naturreservat. Vidare har Trafikverket beslutat om ett nytt riksintresse för väg 222 och dess koppling till en ny Östlig förbindelse inom det föreslagna utredningsområdet samt en större etableringsyta för större arbeten i Centrala Nacka. Bedömningen är även att stora delar av utredningsområdet som presenteras i motionen redan har ett visst skydd för natur- och kulturvärden. Utifrån detta föreslås att motionen avslås.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott den 28 mars 2023 § 37

Tjänsteskrivelse från juridik- och kanslistaben, daterad den 7 mars 2023

Bilaga 1. Motionen

Bilaga 2. Protokollsutdrag natur- och trafiknämnden, 2023-02-21

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

3 april 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Bilaga 3. Tjänsteskrivelse till natur- och trafiknämnden, 2023-02-14

Yrkanden

Mikael Carlsson (NL) yrkade, med instämmande av Tomas Ottosson (V), bifall till förslagen i motionen.

Peter Zethraeus (M) yrkade, med instämmande av Johan Krogh (C), bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det fanns två förslag till beslut – arbetsutskottets förslag och förslaget från Mikael Carlsson.

Ordförande ställde förslagen mot varandra, och fann att kommunstyrelsen hade beslutat i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Reservationer

Mikael Carlsson reserverade sig mot beslutet för Nackalistan och ingav följande.

”Nackalistan reserverar sig mot beslutet.

Nackalistan vill först av allt tacka för ett utförligt motionssvar från tjänstemännens sida, som inkluderar ägarförhållanden och riksintressen i det av motionen utpekade området. Denna utredning är en stor del av det som efterfrågas i motionens första att-sats, som därmed kan anses till hög grad besvarad. Motionssvaret är en värdefull analys som oavsett om motionen bifalls eller avslås, kommer att komma Nackalistan och förhoppningsvis även andra organisationer till gagn. Dock håller Nackalistan inte med om att avfärda visionen om Svindersvikens naturreservat.

Nackalistan är fullt medvetna om att det är en komplex miljö, många markägare, olika markförhållanden och att dessa omfattas av olika planer och riksintressen, inklusive östlig förbindelse. Det är svårt, tar förmodligen lång tid och är säkert dyrt att göra ett naturreservat här. Det går att diskutera tidpunkten för när naturreservatet ska instiftas och det ligger sannolikt många år fram i tiden. Men tydliga planer och avgränsningar bör göras redan nu eftersom natur som en gång skövlats inte kan återskapas. Avverkning av gammelskog, sprängning, grävning och schaktning är oftast irreversibla åtgärder. Om naturreservatet av nödvändighet skulle klyvas i två delar är inte heller det nödvändigtvis ett stoppande hinder. Svindersvikens naturreservat är ett visionärt projekt som skulle innebära ett mycket stort värde för väldigt många, såväl i nutid som i framtiden. Befolkningen i området har ökat väldigt kraftigt när Nacka byggt stad runt om Svindersviken. Om Nacka kommun menar allvar med att bli ”naturbana” så är det här ett projekt som behövs. Det vore fantastiskt om vi som är beslutfattare idag förmår att bevara natur- och kulturmiljön kring Svindersviken för kommande generationer.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

3 april 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Protokollsanteckningar

Peter Zethraeus lät anteckna följande till protokollet från Moderaterna:

”Den politiska ambitionen är att öka andelen skyddad natur i Nacka från 25% till 30%. Det kan ske på flera sätt. Det finns fortfarande stora områden, både vatten och land, som saknar formellt skydd.

I ett initialt skede av arbetet med en ny grön- och blåstrukturplan och en ny översiktsplan ska vi identifiera områden som kan vara aktuella att skydda, natur som är värdefull för den biologiska mångfalden och friluftslivet. I första hand bör man pröva naturvårdsavtal med berörda fastighetsägare.

Tjänsteskrivelsen redogör på ett förtjänstfullt sätt att ett naturreservat för hela området runt Svindersviken inte är en lämplig lösning. Här behöver man vara mera kreativ än så.

Ryssbergen är redan genom naturreservat till mer än 80%, att se över möjligheten att även införliva den del som ligger väster om Marinstadsvägen vore en naturlig del i det fortsatta arbetet, även om det redan idag skyddas av både naturvårdsavtal och strandskydd.

Området kallat Trolldalen är intakt till mer än 90%, här skyddar det kommunala planmonopolet, dessutom ses förutsättningarna för ett mera formellt skydd över.

Ett naturreservat i området kan även, utöver de konsekvenser som nämns i tjänsteskrivelsen, skapa hinder för den gång- och cykelbro som planeras mellan Henriksdalsberget och Sickla, och som kan ge bostadsområdet i norr nära tillgång till både tunnelbana och tvärbana. För privatägd mark, kan man titta på lösningar som naturvårdsavtal. Sammantaget utgör detta ett bra skydd för området.”

I ovanstående protokollsanteckning från Moderaterna instämde Johan Krogh för Centerpartiet.

Gunnel Nyman Gräff lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

”Det finns vissa områden inom det föreslagna naturreservatet som Socialdemokraterna vill värna som t.ex. Trolldalen. Däremot tror vi inte det är möjligt att göra hela området till naturreservat av olika skäl. Delar av det föreslagna området inkluderar redan uppförda bostäder och annan bebyggelse, även bryggor och hamnanläggningar samt större vägar. Att ha ett större sammanhängande naturreservat som innehåller både mark och vatten är önskvärt. Men just i detta fall får grönstråk och naturområden skyddas på andra sätt.”

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet:

”Vänsterpartiet är positiva till motionen från Nackalistan om att instifta Svindersviks naturreservat. Det är viktigt att kommunen bevarar naturområden för både nuvarande och framtida generationer. Att utreda förutsättningar för att instifta ett gemensamt naturreservat kring Svindersviken är ett rimligt förslag då vi idag ser många naturområden försvinna till förmån för bostäder, Östlig förbindelse och annan bebyggelse.

Kommunens största invändning mot naturreservatet är att området reserveras för en eventuell Östlig förbindelse. Detta visar på konsekvenserna av planerna av Östlig

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

3 april 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

förbindelse. De hindrar utvecklingen av västra Sicklaön på ett negativt sätt. Dessutom kommer det att öka biltrafiken, och det är negativt för klimatet.”

Desha Svenneborg lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet:

”För att värna den biologiska mångfalden och tillgängliggöra naturen för nackaborna har Miljöpartiet förhandlat fram att en rad åtgärder inom miljö- och klimat, där ett höjt skydd av natur i hela Nacka, med utgångspunkt i forskningens rekommendationer samt EU:s och FN:s målsättning, är en del. I arbetet med en ny översiktsplan ska kommunen identifiera områden som kan vara aktuella att skydda och natur som är värdefull för den biologiska mångfalden och vidare ska ett nytt grön- och blåstrukturprogram tas fram i syfte att säkra de gröna och blåa sambanden och ekosystemtjänsterna i kommunen.

I tjänsteskrivelsen framgår med all önskvärd tydlighet komplexiteten att instifta ett naturreservat i Svindersviken. Den föreslagna motionen riskerar att hamna i segdragna processer som snarare stjälper än hjälper. Därför behöver vi vara kreativa och hitta lämpliga och smarta lösningar för skydd av natur i området här och nu. Miljöpartiet vill se ett skydd i detta område men ser inte naturreservat som den enda lösningen. Med privata fastighetsägare i området bör vi exempelvis i första hand hitta lösningar som naturvårdsavtal. Vidare ska en utredning göras gällande området öster om Henriksdalsberget, ”Trolldalen”, med utgångspunkt att ge området formellt skyddad status.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------